

Nota
Integratiebeleid
2010-2014

INTEGRATIE EN PARTICIPATIE IN VELDHOVEN:

HOE NU VERDER?

september 2009
(Vastgesteld in raad op 29-9-2009)

Samenvatting

Aanleiding en inleiding

De raadscommissie voor Welzijn en Sociale Zaken (WSZ) heeft naar aanleiding van de startnotitie "lokaal integratiebeleid" in mei 2006 het college van burgemeester gevraagd een nota Integratiebeleid op te stellen. Met deze nota wordt hieraan invulling gegeven. In deze nota Integratiebeleid worden de uitgangspunten, het doel, het kader, de kernpunten en de financiën van het integratiebeleid beschreven. Met integratie wordt in deze nota, conform het rijksbeleid, de integratie van migranten bedoeld.

Onderzoek

Stichting Palet, de provinciale steunpuntorganisatie voor integratievraagstukken, heeft een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar integratie in Veldhoven. De algemene conclusie van het onderzoek is dat er op dit moment geen problemen zijn die specifieke acties behoeven.

In de nota zijn het volgende doel, kader en kernpunten van het integratiebeleid geformuleerd.

Doel

De gemeente wil een leefbare samenleving behouden en bevorderen voor alle inwoners van Veldhoven. Daarvoor is het nodig dat iedereen actief en volwaardig meedoet (volwaardige participatie) en op dezelfde manier wordt behandeld. In het kort kan volwaardige participatie worden omschreven als de mogelijkheid tot deelname aan alle facetten van de samenleving: sociaal, economisch, cultureel, juridisch en politiek. Binnen het integratiebeleid richt de gemeente zich op de participatie van migranten in de samenleving

Kader

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
A	Volwaardige participatie van alle inwoners aan de samenleving.	De volwaardige participatie van alle inwoners is een thema in beleidsstukken en/of raadstukken (daar waar van toepassing).	Rapportcijfers van de jaarlijkse monitor over volwaardige participatie van inwoners aan de samenleving.

Toelichting op kader:

De gemeente wil dat iedereen volwaardig deelneemt aan de samenleving. Er worden geen bijzondere knelpunten gezien die om specifieke acties vragen. Aanvullend beleid is dus niet nodig. Daarom kiest de gemeente voor inclusief beleid (algemeen waar het kan, specifiek waar het moet). Dit beleid moet wel gemonitord worden om een vinger aan de pols te houden.

Samenvatting kernpunten

1. Integratie en participatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van iedereen. Zowel instellingen, organisaties en zeker niet als minste de burgers zullen hun steentje bij moeten dragen aan een samenleving waarin niemand zich buitengesloten of afgewezen voelt.
2. In de lokale visie op integratiebeleid wordt gestreefd naar algemeen beleid dat uitsluiting probeert tegen te gaan: het zogenaamde "inclusief beleid". Integratie in algemene zin wordt bevorderd en waar dat nodig is (bijvoorbeeld voor bepaalde groepen vrouwen, jongeren en vluchtelingen) wordt specifiek beleid ontwikkeld.
3. Elk beleidsgebied zal doordrongen moeten worden van de noodzaak om nieuw beleid "integratieproof" te maken.

4. De gemeente Veldhoven wil een gemeente zijn waarin iedereen zich herkent en thuis voelt. Daarnaast wil de gemeente Veldhoven respect voor de diversiteit in de samenleving van de Veldhovenaar stimuleren.
5. De gemeente kiest ook voor een positieve insteek en praktische aanpak voor de uitvoering van het integratiebeleid. Daarbij wil de gemeente in navolging van punt 1 nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

Inclusief beleid

Integratiebeleid onderscheidt zich van de andere beleidsvelden omdat het geen vakgebied is. Het is iets dat elk beleidsterrein en het gehele gemeentelijke apparaat aan gaat. Of te wel, het vraagt om een integrale aanpak. Daarom is gekozen voor inclusief beleid. Kiezen voor inclusief beleid wil zeggen dat er algemeen beleid is waar het kan en specifiek beleid daar waar nodig.

Vormgeven inclusief beleid

Om het inclusief beleid goed te kunnen vormgeven is een adequate monitoring van de bestaande situatie belang. De gemeente wil in staat zijn om tijdig een specifieke aanpak te ontwikkelen of het algemene beleid bij te stellen wanneer zich problemen voor doen of wanneer een achterstand wordt geconstateerd. Om dit te bereiken is de volgende aanpak nodig vanaf 2009:

1. *In nieuwe beleidsnota's daar waar nodig specifieke aandacht aan integratie besteden.*
2. *Eenmaal per jaar een symposium te organiseren met de (beleids-) medewerkers, portefeuillehouders van de gemeente en instellingen waarmee samengewerkt wordt om:*
 - ♦ *De deelnemers te enthousiasmeren over integratiethema's en wat zij daar binnen de eigen werkgebieden mee kunnen doen;*
 - ♦ *De stand van zaken over integratie te evalueren;*
 - ♦ *Vervolgacties af te spreken.*
3. *Het ontwikkelen van een instrument om jaarlijks de inspanningen op het gebied van de integratiebevordering die binnen de beleidsgebieden worden uitgevoerd te monitoren.¹*

Uit het inventarisatieonderzoek van Palet en de beschrijving van de acht integratietreinen blijkt dat, indien gewenst, nog aanvullende acties kunnen worden genomen om enkele aandachtsgebieden aan te pakken. Bijlage IV bevat een aantal ideeën daarvoor.

Financiën

De financiële consequenties van deze nota bedragen eenmalig € 4.000 (monitor instrument) en structureel € 5.000 (monitor symposium). Deze middelen worden bekostigd uit bestaande budgetten.

¹ Forum, instituut voor multiculturele ontwikkeling, heeft de 'lokale Integratiekaart' ontwikkeld voor met name gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Deze kaart biedt inzicht in de economische en sociale integratie van etnische minderheden in hun gebied en legt een verband met de beleidspraktijk. Deze integratiekaart kan als handvat dienen bij het monitorinstrument.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	2
INHOUDSOPGAVE	4
1. LEESWIJZER.....	5
2. AAN- EN INLEIDING	6
2.1 Aanleiding	6
2.2 Inleiding: waarom deze nota	6
3. ANALYSE/INVENTARISATIE.....	8
4. UITGANGSPUNTEN	9
4.1 Uitgangspunten.....	9
4.2 Ontwikkelingen	9
5. KADER.....	11
5.1 Doel en Kader integratiebeleid	11
5.2 Kernpunten	11
6. VORMGEVEN VAN HET INCLUSIEF BELEID.....	13
6.1 Wat is inclusief beleid	13
6.2 Vormgeven inclusief beleid	13
6.3 Financiën	14
BIJLAGE I: INVENTARISATIE NAAR INTEGRATIE IN VELDHOVEN	15
BIJLAGE II: OVERZICHT AANBEVELINGEN INVENTARISATIE...	16
BIJLAGE III: BESCHRIJVING INTEGRATIE TERREINEN	18
1 Inburgering.....	18
3 Werk	19
4 Wonen.....	20
5 Sociale integratie	20
6 Actief burgerschap	21
7 Emancipatie en participatie van migrantenvrouwen	22
8 Veiligheid.....	22
BIJLAGE IV: IDEEËN VOOR ACTIES	24

1. Leeswijzer

De opbouw van deze notitie is als volgt.

In hoofdstuk 2 wordt uitgelegd wat de aanleiding is om deze nota op te stellen. Het gaat in dit hoofdstuk dus om "het waarom" van de nota.

Hoofdstuk 3 bevat op hoofdlijnen de resultaten van het inventariserend onderzoek naar integratie in Veldhoven.

In hoofdstuk 4 worden enkele ontwikkelingen geschetst en worden de uitgangspunten van de nota genoemd.

In hoofdstuk 5 zijn het doel, kader en de kernpunten van het gemeentelijke integratiebeleid geformuleerd.

In hoofdstuk 6 worden drie concrete acties benoemd. De financiële consequenties daarvan worden ook in dit hoofdstuk aangegeven.

Bijlage I bevat het onderzoeksrapport van Palet naar integratie in Veldhoven.

In Bijlage II zijn de resultaten van de interactieve bijeenkomst van juni 2008 over integratie opgenomen.

In Bijlage III worden de acht verschillende integratieterreinen genoemd, zoals die zijn genoemd in de Gemeenschappelijke Integratieagenda van de minister van Wonen, Wijken en Integratie. Van die acht terreinen wordt de huidige situatie op rijksniveau en in Veldhoven beschreven.

In Bijlage IV wordt een aantal ideeën voor actiepunten genoemd die desgewenst tot een extra inzet kunnen leiden om het integratiebeleid een extra impuls te geven.

2. Aan- en inleiding

2.1 Aanleiding

Op verzoek van de gemeenteraad is in 2006 de startnotitie "lokaal integratiebeleid" opgesteld. Deze notitie werd destijds opgesteld om duidelijk te maken welke integratie-activiteiten er zijn en welke activiteiten nodig/wenselijk zijn. De commissievergadering Welzijn en Sociale Zaken heeft september 2006 ingestemd met deze startnotitie. In de startnotitie was een globaal stappenplan opgenomen om te komen tot een breed gedragen nota Integratiebeleid. Voorliggende nota geeft uitwerking aan dit stappenplan. In deze nota worden de kaders geschetst van het Integratiebeleid en zal duidelijk worden hoe de integratie en participatie van de Veldhovense burgers wordt opgepakt.

2.2 Inleiding: waarom deze nota

De gemeente Veldhoven heeft nog geen expliciet geformuleerd integratiebeleid. De gemeente Veldhoven kent ook nog geen integratieproblemen die te vergelijken zijn met de problemen zoals die zich voordoen in de grote steden. Het is nog steeds goed wonen in Veldhoven. Het is belangrijk dit zo te houden.

Maar Veldhoven grenst direct aan Eindhoven, een grote stad waar zich wel problemen op dat vlak voor doen. Veldhoven zal invloed ondervinden van die problemen, zal zich daar niet voor af kunnen sluiten. Daarnaast is Veldhoven een groeigemeente met enkele wijken die extra aandacht behoeven.

Ook al zijn er nu geen problemen die noodzaken tot een uitgebreid integratiebeleid, het is zaak problemen voor te blijven, dus preventief te werken en er klaar voor te zijn om alert en adequaat te reageren indien de actualiteit daarom vraagt.

Ook in Veldhoven komen nieuwe inwoners te wonen met een andere culturele achtergrond. De integratie van deze etnische- en overige minderheden gaat niet altijd vanzelf. Ook om die reden is lokaal integratiebeleid gewenst met als doel een volwaardige participatie van alle burgers aan de samenleving ongeacht hun achtergrond of afkomst.

Maar wat moet verstaan worden onder "integratie"? Aangesloten wordt bij de definitie van Commissie Blok², die als volgt luidt: *Een persoon of groep is geïntegreerd in de Nederlandse samenleving wanneer er sprake is van gelijke juridische positie, gelijkwaardige deelname op sociaal-economisch terrein, kennis van de Nederlandse taal en wanneer gangbare waarden, normen en gedragspatronen worden gerespecteerd. Integratie is een tweezijdig proces: enerzijds wordt van nieuwkomers verwacht dat zij bereid zijn te integreren, anderzijds moet de Nederlandse samenleving die integratie mogelijk maken.*

Bij integratie kan ook worden gedacht aan aspecten als de sociale en economische situatie, fysieke gesteldheid, leeftijd, geslacht en sexuele geaardheid. Op deze aspecten is binnen de gemeente of in regionaal verband al beleid geformuleerd. Denk hierbij aan ouderenbeleid, gehandicaptenbeleid en armoedebeleid.

² De Tijdelijke Commissie Onderzoek Integratiebeleid, beter bekend als de commissie-Blok, heeft in opdracht van de Tweede Kamer onderzoek gedaan naar het Nederlandse integratiebeleid en daarover in 2004 een rapport opgesteld.

Op aspecten zoals 'geslacht', 'sexuele geaardheid' en dergelijke is geen specifiek beleid geformuleerd. Deze aspecten krijgen voldoende aandacht binnen de bestaande beleidsterreinen en zijn dan ook niet nader uitgewerkt in deze nota.

Wanneer het in deze nota over integratie gaat, wordt dus bedoeld de integratie van migranten. Het totale aantal migranten bedraagt 4% van de totale Veldhovense bevolking. Daarvan vormen de landelijk grootste groepen niet-westerse migranten, te weten Surinamers, Antillianen, Turken en Marokkanen minder dan de helft van deze 4%.

3. Analyse/inventarisatie

In de startnotitie werd al geconstateerd dat de gemeente Veldhoven nog geen integratieproblemen kent. Bij de startnotitie was een overzicht gevoegd met de destijds bestaande activiteiten en organisaties/instellingen. Om een betere indruk te krijgen van de situatie in Veldhoven is besloten om een inventariserend onderzoek naar de integratie in Veldhoven te houden. Omdat zo'n inventariserend onderzoek specifieke expertise vereist, is dit uitgevoerd door Palet, een provinciale steunpuntorganisatie op het gebied van integratievraagstukken. Voor het onderzoek zijn interviews gehouden met organisaties/instellingen en inwoners van Veldhoven.

Om mensen op een goede manier te laten participeren en integreren, dienen de zogenaamde 3 T's aanwezig te zijn: Toerusting, Toegankelijkheid en Toenadering.

Toerusting:

Mensen moeten voldoende toegerust zijn om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Dit kan bevorderd worden door voldoende scholing en arbeid.

Toegankelijkheid:

Mensen moeten de mogelijkheid hebben om toegang te hebben tot instellingen en organisaties die behulpzaam kunnen zijn bij het vergroten van participatie. Hierbij kan gedacht worden aan hulpverleningsinstanties, bedrijven en verenigingen.

Toenadering:

Er zal uitwisseling, dialoog en ontmoeting van verschillende culturen plaats moeten vinden. Hierdoor is wederzijdse toenadering en acceptatie mogelijk.

Uit het inventariserende onderzoek van Palet getiteld '*Onderzoek alles en behoud het goede, april 2008*' (zie bijlage I) kan worden geconcludeerd dat in Veldhoven de toerusting en toegankelijkheid die vereist zijn voor integratie en participatie in voldoende mate aanwezig zijn. De belangrijkste aanbeveling van Palet is dat de toenadering een punt is waar aandacht aan besteed kan worden. Men leeft naast elkaar, er zijn geen echte problemen, maar men leeft niet samen met elkaar: er zijn weinig onderlinge contacten en er is een ondervertegenwoordiging van migranten in activiteiten van sportverenigingen, culturele instellingen en wijkcentra.

Verder is geconstateerd dat er binnen de bestaande beleidsterreinen (het algemene beleid) voldoende ruimte is voor een differentiatie in de benadering. Die moet dan wel binnen de diverse beleidsterreinen daar waar nodig helder en meetbaar worden geformuleerd en gevolgd.

Na het onderzoek is er een algemeen toegankelijke bijeenkomst gehouden waar het rapport van Palet is besproken.

Op een interactieve manier is aan de aanwezigen gevraagd om prioriteiten aan te geven binnen de aanbevelingen van Palet. Zoals uit het overzicht (zie bijlage II) van de uitkomsten van de vragenlijst blijkt, wordt door velen prioriteit gegeven aan het meer zichtbaar maken van allochtonen en het betrekken van deze groep bij de samenleving door gezamenlijke activiteiten.

Algemene conclusie

In het algemeen kan geconcludeerd worden dat er op dit moment geen problemen zijn die specifieke acties behoeven.

4. Uitgangspunten

4.1 Uitgangspunten

In deze nota worden dezelfde uitgangspunten gehanteerd als in de startnotitie "lokaal integratiebeleid". Deze uitgangspunten corresponderen met de conclusies van het rapport van Palet.

Vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Wet Inburgering (WI) wordt ook sterk ingezet op participatie en integratie. Daarom is besloten het onderwerp vanuit verschillende disciplines te benaderen en te streven naar zogenaamd "inclusief beleid": algemeen waar het kan, specifiek waar het moet.

Bij het verwezenlijken van de drie T's (toerusting, toegankelijkheid en toenadering) worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- ♦ De eigen verantwoordelijkheid van de burgers en het particulier initiatief staan centraal;
- ♦ Het algemeen beleid dient gericht te blijven/te zijn op het bevorderen van de leefbaarheid en het stimuleren van maatschappelijke en sociale participatie met een nadruk op preventie en pragmatisch beleid; met preventie wordt bedoeld het voorkomen van mogelijke integratieproblemen. Met pragmatisch wordt bedoeld zoveel mogelijk direct praktisch te handelen als zich een probleem of een goed initiatief voordoet.
- ♦ Het gebruik stimuleren en toegankelijk maken van de bestaande voorzieningen met inachtneming van de drie T's.

4.2 Ontwikkelingen

Naast de resultaten van het onderzoek van Palet en de uitkomsten van de interactieve bijeenkomst, is ook gekeken naar de insteek zoals deze door de VNG is verwoord in de 'VNG-visie integratie 2007-2017', van juni 2007. In de VNG-ledenbrief van augustus 2007 wordt de VNG insteek als volgt weergegeven: *"Grondslag voor de VNG-visie op het gemeentelijk integratiebeleid is dat integratie een verantwoordelijkheid is van het bestuur en het ambtelijk apparaat en voor het 'diversiteitsproof' handelen van de gemeente. Integratie moet niet het afgebakende werkterrein zijn van één portefeuillehouder en van een integratieambtenaar. Hun taak zou moeten zijn om de doorwerking van het integratiebeleid in het totale gemeentelijke beleid te ondersteunen en te bewaken."*

Verder is in juli 2008 door de minister voor Wonen, Wijken en Integratie de publicatie *'Datgene wat ons bindt; gemeenschappelijke integratie-agenda'* aan de Tweede Kamer aangeboden. Het doel van deze gemeenschappelijke integratie-agenda is meer overeenstemming en eenheid van beleid tussen rijk, provincie en gemeenten teweeg te brengen. In de publicatie wordt ingegaan op acht terreinen waarop integratie tot stand moet komen, te weten: Inburgering, Onderwijs, Werk, Wonen, Sociale integratie, Actief burgerschap, Emancipatie en participatie van migrantenvrouwen en Veiligheid.

In de komende jaren zullen nieuwe thema's aan deze agenda worden toegevoegd. Te denken valt aan thema's als zorg, sport en welzijn. De bedoeling is dat 40% van de gemeenten zich in 2012 heeft verbonden aan deze agenda. In bijlage III is een beschrijving van de acht hiervoor genoemde terreinen opgenomen.

Op elk terrein wordt het gemeenschappelijke probleem en ambitie, zowel op rijksniveau als op Veldhovens niveau beschreven. Deze beschrijving kan tevens dienen als onderdeel van een nulmeting voor het monitoren van het beleid.

Meldpunt discriminatie

Per 1 juni 2009 is de *Wet Gemeentelijke Antidiscriminatie Voorzieningen* van kracht geworden. Volgens deze wet moet met ingang van 2010 elke gemeente een laagdrempelige antidiscriminatievoorziening aan burgers kunnen bieden. Voor de regio is in Eindhoven het adviespunt discriminatie Zuidoost-Brabant aangewezen als loket waar (groepen) burgers, ook uit Veldhoven, terecht kunnen met klachten over discriminatie. De gemeente Veldhoven ontvangt middelen van het rijk (in het gemeentefonds) om die diensten bij Eindhoven in te kopen. Daarover moeten met Eindhoven nog nadere afspraken gemaakt worden.

Het rijk vindt het wenselijk dat elke gemeente een eigen loket heeft, waar (groepen) burgers met klachten terecht kunnen. Die klachten worden dan overigens door het centrale adviespunt (in Eindhoven dus) afgewikkeld. Ten tijde van het opstellen van deze nota wordt nog onderzocht of de gemeente Veldhoven een eigen loket in het leven gaat roepen en zo ja, waar dat loket gesitueerd moet worden. De voorkeur gaat overigens uit naar aansluiting bij een bestaand loket. Nog voor 2010 zal een besluit over het eigen loket worden genomen.

5. Kader

In deze Veldhovense Integratienota wordt aangesloten bij de conclusies en aanbevelingen van Palet, de VNG-visie en de publicatie "Datgene wat ons bindt; gemeenschappelijke integratie-agenda" van het rijk. Dat leidt tot het volgende doel, kader en kernpunten van het integratiebeleid.

5.1 Doel en Kader integratiebeleid

Doel

De gemeente wil een leefbare samenleving behouden en bevorderen voor alle inwoners van Veldhoven. Daarvoor is het nodig dat iedereen actief en volwaardig meedoet (volwaardige participatie) en op dezelfde manier wordt behandeld. In het kort kan volwaardige participatie worden omschreven als de mogelijkheid tot deelname aan alle facetten van de samenleving: sociaal, economisch, cultureel, juridisch en politiek. Binnen het integratiebeleid richt de gemeente zich op de participatie van migranten in de samenleving

Kader

	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
A	Volwaardige participatie van alle inwoners aan de samenleving.	De volwaardige participatie van alle inwoners is een thema in beleidsstukken en/of raadstukken (daar waar van toepassing).	Rapportcijfers van de jaarlijkse monitor over volwaardige participatie van inwoners aan de samenleving.

Toelichting op kader:

De gemeente wil dat iedereen volwaardig deelneemt aan de samenleving. Er worden geen bijzondere knelpunten gezien die om specifieke acties vragen. Aanvullend beleid is dus niet nodig. Daarom kiest de gemeente voor inclusief beleid (algemeen waar het kan, specifiek waar het moet). Dit beleid moet wel gemonitord worden om een vinger aan de pols te houden.

5.2 Kernpunten

Hieronder zijn puntsgewijs de kernpunten van het beleid samengevat:

1. Integratie en participatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van iedereen. Zowel instellingen, organisaties en zeker niet als minste de burgers zullen hun steentje bij moeten dragen aan een samenleving waarin niemand zich buitengesloten of afgewezen voelt.
2. In de lokale visie op integratiebeleid wordt gestreefd naar algemeen beleid dat uitsluiting probeert tegen te gaan: het zogenaamde "inclusief beleid". Integratie in algemene zin wordt bevorderd en waar dat nodig is (bijvoorbeeld voor bepaalde groepen vrouwen, jongeren en vluchtelingen) wordt specifiek beleid ontwikkeld.

3. Elk beleidsgebied zal doordringen moeten worden van de noodzaak om nieuw beleid "integratieproof" te maken.
4. De gemeente Veldhoven wil een gemeente zijn waarin iedereen zich herkent en thuis voelt. Daarnaast wil de gemeente Veldhoven respect voor de diversiteit in de samenleving van de Veldhovenaar stimuleren.
5. De gemeente kiest ook voor een positieve insteek en praktische aanpak voor de uitvoering van het integratiebeleid. Daarbij wil de gemeente in navolging van punt 1 nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

6. Vormgeven van het inclusief beleid

6.1 Wat is inclusief beleid

Integratiebeleid onderscheidt zich van de andere beleidsvelden omdat het geen vakgebied is. Het is iets dat elk beleidsterrein en het gehele gemeentelijke apparaat aan gaat. Oftewel, het vraagt om een integrale aanpak. Daarom is gekozen voor inclusief beleid. In de publicatie *'Datgene wat ons bindt; gemeenschappelijke integratie-agenda'*, van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie, wordt dit als volgt verwoord:

'Algemeen beleid waar mogelijk, specifiek beleid waar nodig

De gemeenschappelijke ambitie neergelegd in deze handreiking gaat uit van algemeen beleid. De tijd van doelgroepenbeleid is voorbij. Dit geldt zeker voor de wijken van de grote steden waar vaak de meerderheid van de bevolking van elders afkomstig is. Om algemeen te kunnen werken is nodig dat instellingen en voorzieningen geen onderscheid maken naar etniciteit, maar in diensten en producten, gedrag en organisatie zijn gericht op alle burgers. Om deze reden gebruiken we niet langer de begrippen 'autochtonen' en 'allochtonen'. Integratie is een gemeenschappelijke opgave voor de gehele samenleving. Specifiek beleid voor een afzonderlijk migrantengroep (of groepen) is alleen een optie als er sprake is van een precies aan te wijzen groep met een daaraan gekoppeld vraagstuk. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren, die momenteel grotere achterstanden laten zien in het onderwijs en de arbeidsmarkt en oververtegenwoordigd zijn in de criminele statistieken.

Werken vanuit algemeen beleid neemt niet weg dat we ons wel bewust moeten blijven van specifieke, aan de migratiegeschiedenis gerelateerde, factoren om deze mee te kunnen nemen in het algemene beleid. Als bijvoorbeeld blijkt dat schooluitval onder een te omkaderen migrantengroep verhoudingsgewijs vaak voorkomt, dan kan het nodig zijn daarvoor een specifieke aanpak te ontwikkelen. Daarom blijft gegevensverzameling op migratieachtergrond nodig.'

Kiezen voor inclusief beleid wil dus zeggen dat er algemeen beleid is waar het kan en specifiek beleid daar waar nodig.

6.2 Vormgeven inclusief beleid

Het vormgeven van het inclusief beleid is een doorlopend proces. Binnen de bestaande beleidsterreinen zal men continu alert moeten zijn op integratieaspecten.

Daar zal ook intern binnen de gemeentelijke organisatie een inspanning voor geleverd moeten worden. Het is dan vervolgens belangrijk om de betrokken medewerkers en instellingen binnen de beleidsvelden daarvoor te enthousiasmeren, te ondersteunen en te monitoren. Vooral het monitoren van de bestaande situatie is van belang. In bijlage III is daarvoor een beschrijving van de huidige situatie op 8 integratieterrainen opgenomen.

De gemeente zal waar nodig specifieke acties ondernemen. Preventief werken is daarbij het kernbegrip. Er tijdig bij zijn om een specifieke aanpak te ontwikkelen of het algemene beleid bij te stellen wanneer zich problemen voor doen of wanneer een achterstand wordt geconstateerd. Om dit te bereiken is de volgende aanpak nodig:

Inclusief beleid vormgeven door vanaf 2009:

1. *In nieuwe beleidsnota's daar waar nodig specifieke aandacht aan integratie besteden.*
2. *Eenmaal per jaar een symposium te organiseren met de (beleids-) medewerkers, portefeuillehouders van de gemeente en instellingen waarmee samengewerkt wordt om:*
 - ♦ *De deelnemers te enthousiasmeren over integratiethema's en wat zij daar binnen de eigen werkgebieden mee kunnen doen;*
 - ♦ *De stand van zaken over integratie te evalueren;*
 - ♦ *Vervolgacties af te spreken.**De kosten van de organisatie van het symposium worden geraamd op € 5.000 per jaar.*
3. *Het ontwikkelen van een instrument om jaarlijks de inspanningen op het gebied van de integratiebevordering die binnen de beleidsgebieden worden uitgevoerd te monitoren.³ De eenmalige kosten hiervan worden geraamd op € 4.000.*

Uit het inventarisatieonderzoek van Palet en de beschrijving van de acht integratietreinen blijkt dat, indien gewenst, nog aanvullende acties kunnen worden genomen om enkele aandachtsgebieden aan te pakken. Bijlage IV bevat een aantal ideeën daarvoor.

6.3 Financiën

De financiële consequenties van deze nota bedragen eenmalig € 4.000 (monitor instrument) en structureel € 5.000 (monitor symposium). Eerder is gesteld dat integratiebeleid, inclusief beleid is. Dit betekent dat de benodigde middelen uit de bestaande budgetten zullen worden bekostigd.

³ Forum, instituut voor multiculturele ontwikkeling, heeft de 'lokale Integratiekaart' ontwikkeld voor met name gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Deze kaart biedt inzicht in de economische en sociale integratie van etnische minderheden in hun gebied en legt een verband met de beleidspraktijk. Deze integratiekaart kan als handvat dienen bij het monitorinstrument.

Bijlage I: Inventarisatie naar integratie in Veldhoven

Bijlage II: Overzicht aanbevelingen Inventarisatie

Na het onderzoek van Palet is iedereen uitgenodigd (25 juni 2008) om de bespreking van het inventarisatierapport naar integratie in Veldhoven '*Onderzoek alles en behoud het goede, april 2008, een inventarisatie naar in'* bij te wonen. Op een interactieve manier is aan de aanwezigen gevraagd om op een vragenlijst prioriteiten aan te geven binnen de aanbevelingen van Palet. De resultaten hiervan zijn opgenomen in een overzicht:

Overzicht aanbevelingen Palet en uitkomst vragenlijst

Belangrijkste aanbevelingen Palet	Prioriteit			Totaal
	1	2	3	
Monitoren bevolkingsgegevens			3x	3x
Ondervertegenwoordiging bij organisaties, vrijwilligers, activiteiten	5x	1x	3x	9x
Koester de kracht v.d. "kleine schaal"	1x	4x		5x
Maak allochtonen meer zichtbaar	6x	2x	1x	9x
Bevorder rechtstreekse contacten in de wijk	4x	3x	1x	8x
Versterken functie activiteitenbegeleiding	1x	3x	5x	9x
Toeleiding naar activiteiten kan beter	2x			2x
Denk vooral aan de jeugd!	5x	3x	1x	9x
Beleid meetbaar op indicatoren			1x	1x

Verdere opmerkingen die over het rapport en de aanbevelingen gemaakt zijn:

- ♦ Het rapport maakt zichtbaar wat feitelijk is. Inzicht daarin is belangrijk om volgende stappen te zetten.
- ♦ Een inventarisatie van wat allochtonen/autochtonen al gedaan hebben wordt gemist.
- ♦ Aan de slag!
- ♦ Als aanbeveling wordt gemist dat nieuwe initiatieven van kleine organisatie meer gestimuleerd moeten worden.
- ♦ Een interview met de kerken uit Veldhoven wordt gemist.
- ♦ Een goed begin!
- ♦ Denk niet alleen aan de jeugd maar ook aan de thuissituatie (moeders).
- ♦ Culturen sluiten niet altijd aan en het is moeilijk om de mensen bij activiteiten/organisaties te betrekken. Jammer!
- ♦ De indruk die mensen in het buitenland (bijv. Turkije, Griekenland) hebben is goed, maar kijken tegen dezelfde dingen in Nederland toch anders aan.
- ♦ Gegevens van Aert Swaens/Zonderwijk worden gemist.
- ♦ In tegenstelling tot conclusie pag. 11/12 rapport zijn er wel problemen met jeugd op school.
- ♦ Vrijwilligers goed aanknopingspunt.
- ♦ Niet duidelijk is wat bedoeld wordt met de opmerking op pagina 31 dat "de Marokkaanse vrouwen ook aangeven dat de buurt "niet zwarter" moet worden. Maar wellicht uit andere motieven."
- ♦ Integratie en inburgering worden bevorderd door het faciliteren van zaken aan de voorkant van het proces, bijv. het toestaan van arbeid, sport, scholing etc.
- ♦ Veel problematiek is niet specifiek een allochtoon probleem. De maatschappij wordt steeds individualistischer en het is moeilijk om activiteiten te organiseren voor zowel autochtoon als allochtoon. Er is de laatste jaren een steeds verdere teruggang van deelname te constateren.
- ♦ De conclusie dat de jeugd (schoolgaand/uitgaand) maar ook andere allochtone bewoners zijn nogal gefocust op Eindhoven.

- ♦ De nieuwe sportnota van de gemeente gaat in op allochtonen en sport (jongeren). Er wordt onderzocht hoeveel allochtonen wel of niet sporten en waarom niet. Hierop zullen maatregelen worden genomen.
- ♦ De nieuwe sportnota van de gemeente gaat in op allochtonen en sport (jongeren). Er wordt onderzocht hoeveel allochtonen wel of niet sporten en waarom niet. Hierop zullen maatregelen worden genomen.

Bijlage III: Beschrijving integratie terreinen

In deze bijlage zijn de acht terreinen van de *gemeenschappelijke integratieagenda* van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie (zie ook hoofdstuk 3) beschreven:

Inburgering, onderwijs, werk, wonen, sociale integratie, actief burgerschap, emancipatie en participatie van migrantenvrouwen en veiligheid.

Op elk terrein wordt het gemeenschappelijke probleem en ambitie, zowel op rijksniveau als op Veldhovens niveau beschreven.

De beschrijvingen zijn niet volledig en beperken zich tot de hoofdlijnen en/of thema's die expliciet aandacht behoeven. Dit omdat het meestal over terreinen gaat waar het rijk en de gemeente Veldhoven al beleid op voert; ze sluiten aan bij overheidsbeleid (bijvoorbeeld bevordering werkgelegenheid), de gemeente heeft er een wettelijke taak in (bijvoorbeeld implementatie inburgering) of er gaan specifieke geldelijke middelen voor naar de gemeente (Voor- en Vroegschoolse Educatie).

1 Inburgering

Probleem/ambitie rijksniveau

Op dit moment is het landelijk rendement van inburgering nog te laag. Dit wordt onder meer veroorzaakt door complexe wetgeving en onvoldoende financiële middelen om alle doelgroepen een aanbod te kunnen doen. Ook is de eigen inzet van bepaalde doelgroepen om zelf intensief te willen inburgeren nog niet op niveau. De minister wil dan ook de kwaliteit, de diversiteit naar niveau en het bereik van de inburgeringscursussen verhogen en nog meer sociale activering en opvoedingsondersteuning in de trajecten verweven. Conform de ambitie in het regeerakkoord wordt er naar gestreefd dat in 2011 80% van de inburgeringstrajecten duaal is, dat wil zeggen dat het taalonderwijs wordt gecombineerd met maatschappelijke participatie, variërend van ondernemerschap, deelname aan de arbeidsmarkt tot sociale activering.

Huidige Veldhovense situatie

De uitvoering van de Wet Inburgering is ondergebracht bij de afdeling Werk, Inkomen & Zorg. Op deze manier is in onze gemeente van het begin af aan aandacht geweest voor het combineren van taalonderwijs met arbeidsmarkt toeleiding. Nu de laatste trajecten vanuit de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN, voorganger van de nieuwe Wet Inburgering) zijn afgerond en de grootste knelpunten van de nieuwe wet duidelijk en in sommige gevallen opgelost zijn, kunnen de trajectbegeleiders zich volledig gaan richten op de nieuwe insteek vanuit de Wet Inburgering (WI).

In 2008 volgden ongeveer 60 inburgeraars een traject, waarvan 40 duaal (67 %).

2 Onderwijs

Probleem/ambitie rijksniveau

De belangrijkste risicofactor in de educatieve ontwikkeling van kinderen, is de sociaal-economische situatie van de ouders. In het geval kinderen thuis anderstalig worden opgevoed, bestaat tevens het risico van een stagnerende taalontwikkeling. Er zal dus nadruk worden gelegd op het zo vroeg mogelijk voorkomen van de problemen door de inzet van Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) en extra taalonderwijs om achterstanden te voorkomen. Andere aandachtspunten zijn onder meer het ontwikkelen van scholen tot brede scholen, aandacht voor de voortgaande segregatie

in het onderwijs en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Huidige Veldhovense situatie

De programma's voor Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) worden breed ingezet in de gemeente en beperken zich niet alleen tot de geïndiceerde kinderen. Aanvullend taalonderwijs voor volwassenen wordt via het ROC gegeven. Daarnaast is er extra aandacht voor de toeleiding van Roma-kinderen naar de basisschool. Via het Roma-netwerk wordt gewerkt aan het bevorderen van de participatie van Roma in Veldhoven door bijvoorbeeld alfabetiseringscursussen en specifieke opleidingen.

Het brede schoolconcept gaat uit van een samenwerkingsverband tussen instellingen. De instellingen in Veldhoven (onderwijs, welzijn, zorg, sport en cultuur) realiseren binnen dit concept samen een samenhangend en doorlopend aanbod voor kinderen, ouders en wijkbewoners. Binnen dit concept kan er ook een aanbod voor ouders, met bijvoorbeeld opvoedingsondersteuning komen. Bovendien kunnen de activiteiten die voortkomen uit het brede school concept ervoor zorgen dat mensen uit de buurt elkaar leren kennen, wat de sociale cohesie vergroot. Wij streven er naar om in heel Veldhoven deze visie op samenwerking te realiseren in bestaande scholen en in multifunctionele accommodaties. In de nota Lokaal Educatief Beleid die gepland staat voor 2009 wordt daar nader op in gegaan.

Op meerdere basisscholen wordt gewerkt met het programma De Vreedzame school. De Vreedzame school streeft naar een cultuur waarin leerlingen, personeel en ouders zich betrokken en verantwoordelijk voelen en op een positieve manier met elkaar omgaan. Daarmee draagt het programma bij aan het verbeteren van het sociale en emotionele klimaat in de klas.

De gemeente zet flink in om via leerplicht het schoolverzuim in samenwerking met de betrokken instellingen te verminderen. Dit doet zij door deelname aan het zorgplein in het Sondervick college, door deelname aan de netwerken 12+ en 12- en door deelname aan voorlichtingsacties van het jeugdzorgbeleid. Ook wordt deelgenomen aan doorstroom vmbo-mbo en landelijke leerplichtacties. Verder participeert de gemeente in Zorg en Advies Teams (ZAT) en het jongerenpunt van het Sondervickcollege. Naast het uitvoeren geven aan het Convenant schoolverzuim van de regio Zuidoost-Brabant is er een actieplan Voortijdig Schoolverlaten specifiek voor Veldhoven in procedure gebracht voor de raad. Via dit actieplan worden nog extra inspanningen geleverd om het schoolverzuim terug te brengen, in aanvulling op de inspanningen die reeds geleverd worden.

In 2008 heeft Veldhoven deel genomen aan De dag van Respect. Op deze dag is aandacht geschonken aan het teweeg brengen van een respectvolle houding van jongeren voor elkaar, voor natuur, milieu en samenleving. Dit gebeurt door extra publiciteit en door bijvoorbeeld het geven van gastlessen op basisscholen door bekende Nederlanders en vooraanstaande functionarissen in de gemeente. In Veldhoven heeft burgemeester J. Mikkers gastlessen gegeven op twee basisscholen.

3 Werk

Probleem/ambitie rijksniveau

Momenteel zijn te weinig niet-westerse migranten aan het werk. Deze lage arbeidsdeelname is een hardnekkig probleem en wordt deels veroorzaakt door gebrekkige scholing, discriminatie vanuit werkgevers en de markt (onvoldoende deelname in het netwerk dat banen biedt). De landelijke ambitie is het verhogen van de arbeidsdeelname van 51% nu tot 58% in 2018 via regulier arbeidsmarktbeleid, aangevuld met speciale maatregelen voor structureel achterblijvende groepen. Mensen

zullen voldoende startkwalificatie⁴ moeten hebben en verder zal de bemiddeling richting arbeidsmarkt en discriminatiebestrijding verbeterd moeten worden. De overheid geeft het goede voorbeeld en stimuleert diversiteit binnen de eigen geledingen en bedrijven en instellingen.

Huidige Veldhovense situatie

In de groep uitkeringsgerechtigden is geen oververtegenwoordiging van niet westerse migranten.

Binnen de diverse instellingen waar Veldhoven mee samenwerkt en ook binnen de gemeente Veldhoven zelf, vormt het personeelsbestand geen afspiegeling van de bevolking. Op basis van de geboortegegevens (niveau 2008) komen we op een percentage van 2,2 %. Deze gegevens voldoen echter niet aan de criteria zoals CBS deze stelt.

Binnen de beleidsgebieden arbeidsmarktbeleid en onderwijs, worden inspanningen geleverd voor het verbeteren van de bemiddeling richting arbeidsmarkt en het halen van voldoende startkwalificaties.

4 Wonen

Probleem/ambitie rijksniveau

Het merendeel van de niet-westerse bevolking woont in wijken en buurten die worden gekenmerkt door een eenzijdige woonvoorraad en beperkte voorzieningen. Omdat bewoners vaak meer last van criminaliteit hebben en ontevreden zijn, willen rijk en gemeenten daarom te hoge concentratie van huishoudens met lage inkomens verminderen en segregatie naar inkomenspositie vermijden. Tegelijkertijd moet de leefbaarheid verbeterd worden. Een combinatie van fysieke ingrepen, sociale voorzieningen en overheidssturing op woningvoorraad moet leiden tot een betere menging van inkomensgroepen. In de zogenaamde "krachtwijken" wordt hier momenteel al een begin mee gemaakt.

Huidige Veldhovense situatie

De inwoners van Veldhoven zijn in het algemeen erg tevreden over de leefomgeving in hun wijk of buurt. Veldhoven heeft dan wel de grootte van een stad qua inwoneraantal maar kent niet de problematiek van de grote stad. Er zijn in Veldhoven wel een aantal wijken of delen van wijken die afwijken van het gemiddelde en waar bewoners minder tevreden zijn over de leefbaarheid in zijn algemeenheid. Via diverse beleidsterreinen zoals wijkbeheer, het woningbeleid en beleid van andere professionele instellingen en de wijkbewoners zelf werkt de gemeente actief aan het in stand houden en verbeteren van een goed leef- en woonklimaat in alle wijken.

In de nieuwe wijken wordt bij de plannen voor woningbouw rekening gehouden met een gedifferentieerd woningaanbod. Dat wil zeggen dat er een evenwichtige verdeling van woningen moet komen voor alle inkomensgroepen. In de bestaande wijken waar nog een eenzijdig aanbod bestaat wordt een aparte visie in samenwerking met woningcorporatie en bewoners opgesteld (maatwerk).

5 Sociale integratie

Probleem/ambitie rijksniveau

Er is een trend gaande dat burgers zich terugtrekken in het eigen huis of de eigen sociale kring. Hierdoor dreigen gescheiden werelden te ontstaan die leiden tot isolement, gebrek aan verantwoordelijkheid voor elkaar en zelfs vijandigheid. Rijk en gemeente willen daarom bevorderen dat burgers zich meer betrokken voelen bij

⁴ Een startkwalificatie is een havo of vwo-diploma of een mbo-diploma vanaf niveau 2. Een vmbo-diploma wordt dus niet gezien als een startkwalificatie.

elkaar en zo mogelijk gaan samenwerken bij onderwerpen van gemeenschappelijk belang. Dit kan verschillend opgepakt worden. Voorbeelden zijn: samen eten, samen sporten, samen verenigingen besturen, samen deelnemen aan culturele activiteiten et cetera. De voorkeur gaat uit naar projecten die leiden tot vanzelfsprekende en/of herhaalde ontmoeting. De daadwerkelijke sociale integratie vindt plaats in de wijken en buurten.

Verder zullen verschillende beleidsterreinen die op het vlak van sociale integratie op elkaar inwerken gecombineerd worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan jeugdbeleid in combinatie met opvoedingsondersteuning.

Huidige Veldhovense situatie

In Veldhoven wonen relatief weinig migranten (4% van de totale bevolking). De meeste migranten concentreren zich in een paar wijken/buurten. Bewoners van migrantenafkomst zijn weinig zichtbaar in Veldhoven. Dat komt onder meer doordat migranten weinig gebruik maken van de Veldhovense voorzieningen zoals verenigingen, welzijnsaccommodaties en culturele voorzieningen. Bovendien zijn migranten nagenoeg niet vertegenwoordigd in besturen van verenigingen en stichtingen. Een en ander kan er toe leiden dat "onbekend onbemind maakt".

In het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is het belangrijk dat de diverse voorzieningen toegankelijk zijn voor migranten en dat migranten de weg naar deze voorzieningen weten te vinden. De activiteitencoördinator die binnen het welzijnsaccommodatiebeleid wordt aangesteld zal hier een duidelijke functie in hebben.

Binnen het jeugd- en onderwijsbeleid wordt met de plannen voor een Centrum voor Jeugd en Gezin, het elektronisch kinddossier, de netwerken 12- en 12+ en de zorg- en adviesteams op scholen en de invulling van het brede school concept gewerkt aan meer samenhang in de jeugdzorg en betere ondersteuning van ouders bij de opvoeding van kinderen. Verder is er een actiepoint opgenomen in de nota Jeugdbeleid om na te gaan welke maatregelen getroffen kunnen worden om polarisatie tussen bevolkingsgroepen te voorkomen.

Om meer niet westerse jongeren te laten profiteren van ons jeugd- en onderwijsbeleid is het wel van belang dat de professionele werkers de competenties hebben om intercultureel te kunnen werken.

Wat gemist wordt zijn activiteiten die inspelen op "het samen- en het meedoen". Migrant en autochtone Veldhovenaren zullen elkaar moeten kunnen vinden en ontmoeten om het wij-zij-denken tegen te gaan.

6 Actief burgerschap

Probleem/ambitie rijksniveau

Ambitie van Rijk en gemeenten is dat iedereen een beroep kan doen op elementaire Nederlandse rechten en vrijheden maar ook dat iedereen enige kennis heeft over de identiteit van Nederland. Op die manier zou actief burgerschap bevorderd moeten worden. De term "actief" moet dan worden opgevat als dat beide partijen, zowel overheid als burger, zich in zullen moeten zetten om verantwoordelijk burgerschap te kunnen laten slagen. Burgerschap kan echter door discriminatie belemmerd worden.

Huidige Veldhovense situatie

In Veldhoven wordt met succes een naturalisatieceremonie uitgevoerd. Dit bevordert de verbondenheid en betrokkenheid met Nederland. Via Vluchtelingenwerk en stichtingen zoals EVA (Educatie voor Anderstaligen) worden burgers op een actieve en praktische manier bekend gemaakt met onze regels en cultuur.

Het project 'samenspraak' wat door Gilde Samenspraak en Vluchtelingenwerk Veldhoven werd gestart is helaas op dit moment niet actief. Bedoeling van dit initiatief

was het koppelen van nieuwkomers aan inwoners van Veldhoven om hen wegwijs te maken in de gemeente en te helpen met taalondersteuning.

7 Emancipatie en participatie van migrantenvrouwen

Probleem/ambitie rijksniveau

Een groot deel van de migrantenvrouwen doet nog niet actief mee in de samenleving. Ze spreken niet of nauwelijks Nederlands en zijn sterk op de eigen kring gericht. Deze situatie moet doorbroken worden, niet alleen voor de vrouwen maar ook voor hun kinderen, gelet op het risico van overerving van sociale achterstand. Er zal worden ingezet op beheersing van de Nederlandse taal, het opbouwen van enige arbeidskwalificatie al dan niet via maatschappelijke participatie. Tevens zal het emancipatiebeleid zich richten op mannen en jongens uit de omgeving van de vrouwen zodat eventuele opvattingen over de positie van mannen en vrouwen geen belemmering zullen zijn.

Huidige Veldhovense situatie

De eerder genoemde stichting EVA zet zich onder meer in voor vrouwen die al dan niet na een inburgeringscursus hun Nederlands willen verbeteren, het vergroten van de weerbaarheid en het integreren in de Veldhovense samenleving. Stichting Kaleidoscoop zet zich meer in op de persoonlijke ontplooiing en het elkaar ontmoeten. De gesubsidieerde Veldhovense vrouwenverenigingen en stichtingen richten zich op persoonlijke ontplooiing. Zij bereiken daarmee tot nu toe alleen autochtone Veldhovenaren. Deze organisaties zouden zich ook actiever op het betrekken van niet westerse vrouwen kunnen richten. Stimulans Welzijn begeleidt een groep Marokkaanse vrouwen. Daarnaast zijn ook enkele vrouwen uit de Marokkaanse gemeenschap actief in het opzetten van activiteiten voor Marokkaanse en Veldhovense vrouwen.

Marokkaanse jongeren worden binnen de aanpak van hanggroepen door het tiener- en jongerenwerk van Stimulans in samenwerking met Sondervick, de politie, Halt en andere instellingen bereikt. Emancipatie van deze jongeren is daarbij nog geen thema. Via de breedtesport en het Buurt Onderwijs en Sport (BOS) project wordt nadrukkelijk aandacht gegeven aan de participatie van migrantenjongeren. De participatie van migrantenmeisjes en de doorgeleiding naar verenigingen is daarbij een aandachtspunt.

8 Veiligheid

Probleem/ambitie rijksniveau

Veiligheid in de eigen kring en in de sociale en fysieke omgeving is een cruciale randvoorwaarde voor integratie, emancipatie, participatie en burgerschap. Er is daarom een stevige aanpak nodig om veiligheid ondermijnende processen te stoppen. Op het gebied van preventie en bestrijding van polarisatie en radicalisering, huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, overlast en geweld onder specifieke migrantengroepen is een stevige aanpak nodig.

Huidige Veldhovense situatie

In het algemeen voelen de inwoners van Veldhoven zich veilig in hun wijk. In een aantal wijken voelen de inwoners zich relatief onveiliger. Als er al sprake is van gevoelens van onveiligheid in die wijken, dan worden die vooral veroorzaakt door slechte verlichting en verkeersgedrag. Er is slechts één situatie bekend waar een relatie zou kunnen bestaan tussen onveiligheidsgevoelens en een hanggroep met veel niet westerse jongeren. Binnen de Jongeren Op Straat aanpak (JOS) wordt door de gemeente, politie en Stimulans samengewerkt om de overlast van hangjeugd terug te brengen. In de vorige paragraaf is hier al deels op ingegaan.

De gemeente moet wel alert zijn op problemen die mogelijk uit Eindhoven 'geïmporteerd' kunnen worden. Zeker nu Veldhoven weer groeit. Onze aansluiting bij

het Veiligheidshuis⁵ zou dan mogelijk een kader kunnen bieden om eventuele grensoverstijgende problemen op te lossen.

In samenwerking met stichting Dommelregio is een start gemaakt met het opzetten van een plan van aanpak voor preventie van relationeel geweld (2009-2011). Binnen dit plan wordt ook eerderrelateerd geweld opgepakt.

⁵ Een samenwerkingsverband tussen 15 maatschappelijke organisaties. Het doel is te werken aan de veiligheid en leefbaarheid in Eindhoven en de Kempengemeenten.

Bijlage IV: Ideeën voor acties

In onderstaande tabel worden per integratieterrein (zie ook bijlage III voor de integratieterreinen) een aantal ideeën voor acties genoemd. De ideeën zijn zo SMART mogelijk weergegeven met een mogelijke planning en een financiële raming.

Integratie terrein	Ideeën voor acties	Actoren	Planning	Financiële Consequenties
1. Inburgering	Geen (bestaand beleid voldoet)			
2. Onderwijs	<i>Minimaal één maal per jaar met ingang van 2009 in Veldhoven in samenwerking met de schoolbesturen, een publiciteitsactie over discriminatie en respect voor jongeren opzetten.</i>	Gemeente onderwijsinstellingen	2010 en verder	p.m.
3. Werk	<i>In 2009 en verder te streven naar minimaal één stageplek voor niet westerse studenten per jaar binnen de gemeentelijke organisatie.</i>	Gemeente	2010 en verder	Bestaand beleid
4. Wonen	Geen (bestaand beleid voldoet)			
5. Sociale Integratie	<i>a. Het binnen het kader van cultuurbeleid met ingang van 2010 een jaarlijks multi culinair/cultureel festival organiseren in samenwerking met instellingen, bedrijven en bewoners. Tijdens dit festival kunnen Veldhovenaren van verschillende afkomst elkaar ontmoeten en leren kennen onder het genot van een hapje, drankje en (culturele) activiteiten afkomstig uit verschillende culturen. Dit festival kan jaarlijks in het 'centrum' van een wijk of buurt gehouden worden met een uitstraling naar heel Veldhoven. De kosten van de realisatie van dit festival worden geraamd op € 15.000 per jaar. Een en ander zal worden opgenomen in het in 2009 in te stellen evenementenbeleid.</i> <i>b. Het instellen in 2009 van een stimuleringsregeling met de bedoeling:</i> <i>1. sport, culturele en andere verenigingen en stichtingen te stimuleren een activiteit of project op te zetten en uit te voeren.</i> <i>2. initiatieven te stimuleren die niet binnen de bestaande diverse beleidsterreinen gefinancierd kunnen worden.</i> <i>De activiteit of het project moet gericht zijn op het leveren van een bijdrage aan de integratie/participatie van burgers in de Veldhovense samenleving.</i>	Gemeente, inwoners, instellingen en bedrijfsleven	2010 en verder	€ 15.000 (structureel)

Integratie terrein	Ideeën voor acties	Actoren	Planning	Financiële Consequenties
	<i>Gedacht kan worden aan activiteiten om meer niet-westerse vrijwilligers of deelnemers aan te trekken. Aan de subsidie wordt een maximale termijn van 2 jaar gesteld. Het subsidieplafond bedraagt € 10.000 per jaar.</i>			
6. <i>Actief burgerschap</i>	<i>Geen (bestaand beleid voldoet)</i>			
7. <i>Emancipatie en participatie migranten- vrouwen</i>	<i>In 2010 in overleg met de gesubsidieerde vrouwenverenigingen een aantal acties ontwikkelen om niet westerse vrouwen te betrekken bij de activiteiten.</i>	Gemeente vrouwenverenigingen	2010	p.m.

